

Total number of pages - 16

CODE : 35T EDUC
(EN/AS/BN/BD)

2025

EDUCATION

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

**The figures in the margin indicate full marks
for the questions.**

Q. No. 1 carries 1 mark each..... $1 \times 12 = 12$

Q. No. 2 carries 2 marks each $2 \times 12 = 24$

Q. No. 3 carries 4 marks each $4 \times 10 = 40$

Q. No. 4 carries 6 marks each $6 \times 4 = 24$

Total = 100

1. Answer the following questions : (any twelve)

$1 \times 12 = 12$

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো বাবটা)

নিম্নোক্ত প্রশ্নগুলির উত্তর দাও : (যে-কোনো বাবটা)

গাহায়াত্ৰ হোনায় সোনায়ফোৱনি ফিননায় হো : (জায়ত্বিজায়া মোনজিনৈ)

• Fill in the blanks :

খালী ঠাই পূৰণ কৰা :

শূন্যস্থান পূৰণ কৰো :

লাংবা জায়গা আৰু খালাম :

(a) The Indira Gandhi National Open University was established in _____.

ইন্দিৰা গান্ধী বাস্তীয় মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয় _____ চনত প্রতিষ্ঠা কৰা হৈছিল।

ইন্দিৰা গান্ধী বাস্তীয় মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয় _____ সালে প্রতিষ্ঠা কৰা হয়েছিল।

ইন্দিৰা গান্ধী হাদৰারি উদাৰ মুলুগসোলোসালিখৌ _____ মায়থাইয়াত্ৰ গায়সননায় জাদোঁমোন।

(b) On the basis of the recommendation of _____ Commission Government of Assam decided to change some high schools into multipurpose school.

_____ আয়োগৰ পৰামৰ্শৰ ভিত্তিত অসমত বহুমুখী মাধ্যমিক বিদ্যালয়সমূহ প্রতিষ্ঠা কৰা হৈছিল।

_____ আয়োগেৰ পৰামৰ্শেৰ ভিত্তিতে অসমে বহুমুখী মাধ্যমিক বিদ্যালয়গুলি প্রতিষ্ঠা কৰা হয়েছিল।

_____ আয়'গনি ফোৰমায়থি বিথায়াত্ৰ আসামাব বাঁ মোখাঙ্গারি গেজেৱারি ফৱায়সালিফোৱখৌ গায়সননায় জাদোঁমোন।

(c) Prior to _____ secondary education in Assam was controlled by the Gauhati University and Government of Assam.

_____ চনৰ আগলৈকে অসমৰ মাধ্যমিক শিক্ষা গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় আৰু অসম চৰকাৰে নিয়ন্ত্ৰণ কৰিছিল।

_____ সালেৱ পূৰ্বে অসমেৱ মাধ্যমিক শিক্ষা গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় এবং অসম সরকাৰ নিয়ন্ত্ৰণ কৰেছিল।

_____ মায়থাইয়ানি সিগাংসিম আসামনি গেজেৱারি সোলোঁথাই গুৱাহাটী ভূম ফৱায়সালি আৰো আসাম সরকাৰা সামলায়দাঁমোন।

(d) The concept of correspondence education was first introduced by _____ in 1840.

পত্ৰযোগে শিক্ষাৰ ধাৰণাটো প্ৰথম _____ 1840 চনত প্ৰৱৰ্তন কৰিছিল।

পত্ৰযোগে শিক্ষাৰ ধাৰণাটি প্ৰথম _____ 1840 সালে প্ৰৱৰ্তন কৰেছিল।

দৈথ্যারি সোলোঁথাইনি সানদাঁথাইখৌ সিগাং _____ আ 1840 মায়থাইয়াত্ৰ বাহায় জেনগোদাঁমোন।

(e) The name of the largest Open University of the world is _____.

বিশ্বৰ সৰ্ববৃহৎ মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়খনৰ নাম হৈছে _____।

বিশ্বেৰ সৰ্ববৃহৎ মুক্ত বিশ্ববিদ্যালয়েৰ নাম হৈল _____।

বৃহুমনি দেৱসিন উদাৰ মুলুগসোলোসালিনি মুড়া জাদোঁ _____।

(f) World Environment Day is celebrated on _____.

বিশ্ব পৰিবেশ দিবস _____ তাৰিখে উদ্যাপন কৰা হয়।

বিশ্ব পৰিবেশ দিবস _____ তাৰিখে উদ্যাপন কৰা হয়।

মুলুগনাঁ আৰহাবা সান _____ খালারাব ফালিনায় জায়ো।

(g) Ivan Pavlov was a Russian Physiologist and _____.

আইভান পেভ্লভ এজন ৰাষ্ট্ৰিয়াৰ শাৰীৰতত্ত্ববিদ তথা _____ আছিল।

আইভান প্যাভলভ একজন রাষ্ট্ৰিয়াৰ শাৰীৰতত্ত্ববিদ তথা _____ ছিলেন।

আইভান পেভ্লভআ সাসে রাসিয়ানি সোলেৰ সানঠৌগিৱি আৰো _____ মোন।

- (h) Conditioning method of learning establishes bond between natural tendency and _____.

শিক্ষণৰ অনুবন্ধনবাদ পদ্ধতিয়ে স্বাভাৱিক প্ৰণতা আৰু _____ ৰ মাজত সমন্বয় স্থাপন কৰে।

শিক্ষণেৰ অনুবন্ধনবাদ পদ্ধতি স্বাভাৱিক প্ৰণতা এবং _____-এৰ মধ্যে সমন্বয় স্থাপন কৰে।

সোলোনায়নি রাদায়াৰি আদৰণা মিথিংগায়াৰি এৰথনায় আৰো _____ নি গেজেৱ সোমোন্দো গাবসড়ো।

- Give short answer in **one** sentence :

এটা বাক্যত উত্তৰ দিয়া :

একটি বাক্যে উত্তৰ দাও :

মৌনসে আপ্লায়াৱ ফিননায হো :

- (i) Which Education Commission suggested the 10+2+3 structure of education ?

কোনখন শিক্ষা আয়োগে 10+2+3 শিক্ষা গাঁথনিৰ পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছিল ?

কোন্ শিক্ষা আয়োগ 10+2+3 শিক্ষা কাঠামোৰ পৰামৰ্শ প্ৰদান কৰেছিল ?

মাৰ্বে সোলোঁথাই আয়'গআ 10+2+3 সোলোঁথাই দাথাইনি সুন্দৰন হোদোঁমোন ?

- (j) "Non-formal education differs from formal education in the sense that it takes place outside the formal school system." Who said this ?

"আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ বাহিৰত সুপৰিকল্পিতভাৱে যি শিক্ষাব্যৱস্থা প্ৰচলন কৰা হয় তাকে অগতানুগতিক শিক্ষা বুলি কোৱা হয়।" — এই উক্তিটো কাৰ ?

"প্ৰথাগত শিক্ষাৰ বাইৱে সুপৰিকল্পিতভাৱে যে শিক্ষাব্যৱস্থা প্ৰচলন কৰা হয় তাকে প্ৰথা-বহুৰূপ শিক্ষা বলা হয়।" — এই উক্তিটি কাৰ ?

"গোৱা নড়ৈ খান্থিলেখা সোলোঁথাইয়া খান্থিলেখা সোলোঁথাইনিফ্রায় ফাৰাগ মানোনা বেখৌ খান্থিলেখা ফাৰায়সালি রাহানি বায়জোআৱ হোনায় জায়ো।" বে বুঁফুৱলুআ সোৱনি ?

- (k) "Physical education is the sum of changes in the individual caused by experiences centering motor activity." Who said this ?

"শাৰীৰিক শিক্ষা হ'ল সঞ্চালন ক্ৰিয়া কেন্দ্ৰিক অভিজ্ঞতাৰ ফলস্বৰূপে উত্তৰ হোৱা ব্যক্তিৰ পৰিবৰ্তনৰ সমষ্টি।" — এই উক্তিটো কাৰ ?

"শাৰীৰিক শিক্ষা হ'ল সঞ্চালন ক্ৰিয়াকেন্দ্ৰিক অভিজ্ঞতাৰ ফলস্বৰূপ উত্তৰ হওয়া ব্যক্তিৰ পৰিবৰ্তনৰ সমষ্টি।" — এই উক্তিটি কাৰ ?

"সোলেৱাৰি সোলোঁথাইয়া জাদোঁ motor activity খৌ মিহ খালামনাৰ্সে রঁমোনদাঁথিজোঁ গাবখৌ সোলায়নাযফোৱনি জথুম।" বে বুঁফুৱলুআ সোৱনি ?

- (l) "Learning is both acquisition and retention of habit, knowledge and attitude." Who said this statement ?

"অভ্যাস, জ্ঞান তথা মনোভংগীৰ আয়ত্কৰণ আৰু সংৰক্ষণেই হ'ল শিক্ষণ।" — এই উক্তিটি কোনে কৈছিল ?

"অভ্যাস, জ্ঞান তথা মনোভঙ্গিৰ আয়ত্কৰণ এবং সংৰক্ষণেই হ'ল শিক্ষণ।" — এই উক্তিটি কে কৰেছিলেন ?

"সৱ', গিয়ান আৰো গোসোনি সাননাযখৌ আবথায হানায আৰো গোসোআৱ লাভিনো হানায়ানো সোলোঁনায।" বে বুঁফুৱলুখৌ সোৱ বুঁদোঁমোন ?

- (m) What is voluntary or volitional attention ?

ঐচ্ছিক বা ইচ্ছাকৃত মনোযোগ কাক বোলে ?

ঐচ্ছিক বা ইচ্ছাকৃত মনোযোগ কাকে বলে ?

গাব গোসোআৱি এৰা গোসোজানায গোসো হোনায মাখৌ বুড়ো ?

- (n) What is image memory ?

প্ৰতিৰূপ স্মৃতি কি ?

প্ৰতিৰূপ স্মৃতি কী ?

সায়ৰ্বাংআৱি বিসম্বিআ মা ?

(o) What is mode ?

বহুলক কাক বলে ?

বহুলক (মোড) কাকে বলে ?

গেজেরগাঁ মাখৌ ভুঁড়ো ?

(p) Write the formula for finding out first quartile from group data.

সমূহিত বাশির পৰা প্ৰথম চতুৰ্থক নিৰ্ণয় কৰা সূত্ৰটো লিখা।

সমূহিত রাশি থেকে প্ৰথম চতুৰ্থাংশ নিৰ্ণয় কৰাৰ সূত্ৰটি লেখো।

হানজায়ারি খারিনিপ্রায় গিবি ব্ৰৈথিখৌ দিহুননায় মা঵সুলুখৌ লিৰ।

2. Answer **any twelve** of the following questions :

2×12=24

তলত দিয়া যিকোনো বাৰটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত যে-কোনো বাৱোটি প্ৰশ্নেৰ উত্তৰ দাও :

গাহায়াত্ৰ হোনায় জায়ত্বিজায়া মোনজিনৈ সোনায়নি ফিননায় হো :

(a) Write two suggestions of Kothari Commission regarding education and productivity.

শিক্ষা আৰু উৎপাদনমুখ্যতা সম্পর্কে কোঠাৰী আয়োগে আগবঢ়োৱা দুটা পৰামৰ্শ উল্লেখ কৰা।

শিক্ষা এবং উৎপাদনশীলতা সম্পর্কে কোঠাৰী আয়োগেৰ দুটি পৰামৰ্শ উল্লেখ কৰো।

সোলোথাই আৰু মাবদিহুনথাইনি সোমোন্দৈ ক'থারি আয়'গআ হোনায় মোননৈ সুভুৰন মখ'।

(b) Write two importance of vocationalisation of secondary education in the present context.

বৰ্তমান পৰিস্থিতিত মাধ্যমিক শিক্ষাৰ বৃত্তিমুখীকৰণৰ দুটা প্ৰয়োজনীয়তা উল্লেখ কৰা।

বৰ্তমান পৰিস্থিতিতে মাধ্যমিক শিক্ষাৰ বৃত্তিমুখীকৰণেৰ দুটি প্ৰয়োজনীয়তা উল্লেখ কৰো।

আধিক্যালনি বিধাধিয়ান গেজেৱারি সোলোথাইনি জিউৱাহায়াৱিনি মোননৈ গোনাংথি মখ'।

(c) Write two objectives of "Operation Blackboard" scheme.

"অপাৰেচন ব্ল্যাকবৰ্ড" আঁচনিৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

"অপাৰেশন ব্ল্যাকবৰ্ড" পৱিকল্পনাৰ দুটি উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰো।

'অপাৰেশন ব্ল্যাকবৰ্ড' বিধানিনি মোননৈ থাঁখি মখ'।

(d) Define the concept of physical education.

শাৰীৰিক শিক্ষাৰ ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা।

শাৰীৱিক শিক্ষাৰ ধাৰণাটি সঠিকভাৱে বৰ্ণনা কৰো।

সোলোথাইনি সানদাংথাই বেঞ্চেৱ।

(e) What do you mean by value education ?

মূল্যবোধৰ শিক্ষা বুলিলে তুমি কি বুজা ?

মূল্যবোধেৰ শিক্ষা বলতে তুমি কী বোৰো ?

বেসেননাং সোলোথাই ভুঁড়োল্লা নো মা ভুজিযো ?

(f) Define the concept of women empowerment.

মহিলা সৱলীকৰণৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

মহিলা সৱলীকৰণেৰ ধাৰণাটি ব্যাখ্যা কৰো।

আইজো গোহো বাঁহোথাইনি সানদাংথাই বেঞ্চেৱ।

(g) Write two differences between maturation and learning.

পৰিপৰ্কতা আৰু শিক্ষণৰ মাজত থকা দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

পৰিপৰ্কতা এবং শিক্ষণেৰ মধ্যে দুটি পাৰ্থক্য লেখো।

হনায় আৰু সোলোনায়নি গেজেৱাব থানায় মোননৈ ফাৰাগ লিৰ।

(h) What do you mean by law of readiness in learning ?

শিক্ষণৰ প্ৰস্তুতিৰ নীতি বুলিলে কি বুজা ?

- (শিক্ষণের প্রস্তুতির নীতি বলতে তুমি কী বোৰো ?
সোলোনায়নি ধিয়ারিথি খাস্থি ভুড়োলা মা ভুজিযো ?
- (i) What is retention ?
সংৰক্ষণ কাক বোলে ?
সংৰক্ষণ কাকে বলে ?
গোসোআৱ জুথুমনায মাখৌ ভুড়ো ?
- (j) What is retroactive inhibition ?
পশ্চাত্মুখী প্রতিৰোধ কাক বোলে ?
পশ্চাত্মুখী প্রতিৰোধ কাকে বলে ?
আগুনাং থাক্থানায মাখৌ ভুড়ো ?
- (k) Write any two characteristics of attention.
মনোযোগৰ যিকোনো দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
মনোযোগেৰ যে-কোনো দুটি বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰো।
গোসো হোনায়নি জায়খিজায়া মোননৈ আখু মখ'।
- (l) Define the concept of mental health and hygiene.
মানসিক স্বাস্থ্য আৰু স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ ধাৰণা ব্যাখ্যা কৰা।
মানসিক স্বাস্থ্য এবং স্বাস্থ্যবিজ্ঞানেৰ ধাৰণা সঠিকভাৱে বৰ্ণনা কৰো।
গোসোআৱ সাক্ষি আৰো দেহা বিগিয়াননি সানদাংথাই বেছেৱ।
- (m) Write two objectives of mental hygiene.
মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ দুটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।
মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানেৰ দুটি উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰো।
গোসোআৱ দেহা বিগিয়াননি মোননৈ থাংখি মখ'।
- (n) Define the preventive function of mental hygiene.
মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানৰ প্রতিৰোধমূলক কাৰ্য ব্যাখ্যা কৰা।
মানসিক স্বাস্থ্যবিজ্ঞানেৰ প্রতিৰোধমূলক কাৰ্যেৰ সঠিক বৰ্ণনা দাও।
গোসোআৱ দেহা বিগিয়াননি হোৰথানাং হালাখৌ বেছেৱ।
- (o) Find the Median and Mode from the following data : $1+1=2$
তলত দিয়া তথ্যৰাশিৰ পৰা মধ্যমা আৰু বহলক নিৰ্ণয় কৰা :
নিম্নলিখিত তথ্যৰাশি থেকে মধ্যমা এবং বহলক (মোড) নিৰ্ণয় কৰো :
গাহাযাব হোনায খারিনিফ্রায গেজেৱমা আৰো গেজেৱাং দিছুন :
58, 42, 30, 64, 57, 42, 34, 53, 44 and 38
- (p) Write two merits of quartile deviation as a measurement of variability.
ভেদ্যতা বা বিচুতিৰ জোখ হিচাপে চতুৰ্থক বিচুতিৰ দুটা সুবিধা উল্লেখ কৰা।
ভেদ্যতা বা বিচুতিৰ পরিমাপক হিসেবে চতুৰ্থাংশ বিচুতিৰ দুটি সুবিধা উল্লেখ কৰো।
সোলায়স্লু ফাৰাগথিনি সুবারি হিসাৰৈ ব্ৰৈথি থাক্লেংথাইনি মোননৈ হামজাথাব মখ'।
3. Answer any ten of the following questions : $4 \times 10 = 40$
- তলত দিয়া যিকোনো দহটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :
নিম্নলিখিত যে-কোনো দশটি প্ৰশ্নেৰ উত্তৰ দাও :
গাহাযাব হোনায জায়খিজায়া মোনজি সোনায়নি ফিননায হো :
(a) Write four important provisions of the Secondary Education Act of Assam (1961).
অসম মাধ্যমিক শিক্ষা আইনত (1961) উল্লেখ কৰা চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰস্তাৱৰ বিষয়ে লিখো।
অসম মাধ্যমিক শিক্ষা আইনে (1961) উল্লেখিত চাৰটি গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰস্তাৱৰ বিষয়ে লিখো।
আসাম গেজেৱাৱি সোলোংথাই আয়েন (1961) মখ'নায মোনৰৈ গোনাংথাৱ বিথাংখিনি সোমোন্দে লিৰ।

- (b) Write four important functions of 'Board of Secondary Education, Assam'.

“অসম মাধ্যমিক শিক্ষা বোর্ড” ৰ চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰ্য্যাবলী উল্লেখ কৰা।

“অসম মাধ্যমিক শিক্ষা বোর্ড”-এৰ চাৰটি গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰ্য্যাবলী উল্লেখ কৰো।

‘আসাম গেজেৱারি সোলোন্থাই বৰ্ড’ নি মৌনকৈ গোনাংথার মাবকারি মৰ্খ’।

- (c) Discuss four major problems of secondary education in Assam.

অসমৰ মাধ্যমিক শিক্ষাৰ চাৰিটা মূল সমস্যা আলোচনা কৰা।

অসমেৰ মাধ্যমিক শিক্ষাৰ চাৰটি মূল সমস্যা আলোচনা কৰো।

আসাম গেজেৱারি সোলোন্থাইনি মৌনকৈ গাহাই জেনাখৌ সাববায়।

- (d) Write four objectives of non-formal education.

অগতানুগতিক শিক্ষাৰ চাৰিটা উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰা।

অপ্রথাগত শিক্ষাৰ চাৰটি উদ্দেশ্য উল্লেখ কৰো।

গোৱানড় খান্থিলেখা সোলোন্থাইনি মৌনকৈ বিথাংখি ‘মৰ্খ’।

- (e) Write four advantages of correspondence education.

পত্ৰ বা ডাকযোগে দিয়া শিক্ষাৰ চাৰিটা সুবিধা উল্লেখ কৰা।

পত্ৰ বা ডাকযোগে দেওয়া শিক্ষাৰ চাৰটি সুবিধা উল্লেখ কৰো।

দৈথ্যাহাৱি সোলোন্থাই এবা লাইজাম দৈথ্য সোলোন্থাইনি মৌনকৈ হামজাথাব মৰ্খ’।

- (f) Discuss four significant aspects of distance education.

দূৰ শিক্ষাৰ চাৰিটা তাৎপৰ্যপূৰ্ণ দিশ উল্লেখ কৰা।

দূৰশিক্ষাৰ চাৰটি তাৎপৰ্যপূৰ্ণ দৃষ্টিভঙ্গি আলোচনা কৰো।

জানথাইয়াৱি সোলোন্থাইনি মৌনকৈ বেসেন গোনাং দিগখৌ মৰ্খ’।

- (g) How can the physical education be imparted in school ? Discuss.

বিদ্যালয়ত শাৰীৰিক শিক্ষা কেনেদৰে প্ৰদান কৰিব পাৰি? আলোচনা কৰা।

বিদ্যালয়ে শাৰীৰিক শিক্ষা কীভাৱে প্ৰদান কৰা যেতে পাৰে? আলোচনা কৰো।

ফৰায়সালিয়াব সোলেৱারি সোলোন্থাই মাৰ্বোৱ হোনো হায়ো? সাববায়।

- (h) Discuss the need and importance of value education.

মূল্যবোধৰ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

মূল্যবোধেৰ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা এবং গুৰুত্ব আলোচনা কৰো।

বেসেননাং সোলোন্থাইনি নাংগাঁথি আৰো গোনাংথিখৌ সাববায়।

- (i) Write four important characteristics of insightful learning.

অন্তৰ্দৰ্শন শিক্ষণৰ চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

অন্তৰ্দৰ্শন শিক্ষণেৰ চাৰটি গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰো।

ইসিং নোজোৱাথি সোলোন্থাইনি মৌনকৈ গোনাংথার আখ্বাথাই লিৰ।

- (j) Discuss the educational significance of law of effect.

শিক্ষণৰ ফলাফল বা পৰিণামৰ নীতিৰ শৈক্ষিক তাৎপৰ্য আলোচনা কৰা।

শিক্ষণেৰ ফলাফল বা পৰিণামেৰ নীতিৰ শৈক্ষিক তাৎপৰ্য আলোচনা কৰো।

গোহোমধি নেমনি সোলোন্থাইয়াৱি বেসেনখৌ সাববায়।

- (k) Write four physical causes of forgetting.

বিশ্মৃতিৰ চাৰিটা শাৰীৰিক কাৰণ উল্লেখ কৰা।

বিশ্মৃতিৰ চাৰটি শাৰীৰিক কাৰণ লেখো।

বাবগারনায়নি মৌনকৈ সোলেৱারি জাহোন লিৰ।

- (l) “Attention and interest are like two sides of the same coin.” Discuss.

“মনোযোগ আৰু আগ্ৰহ একেটা মুদ্ৰাৰ দুটা পিঠিৰ দৰে।” আলোচনা কৰা।

“মনোযোগ এবং আগ্ৰহ একটি মুদ্ৰাৱই দুটো পিঠিৰ মতো।” আলোচনা কৰো।

“গোসো হোনায় আৰো গোসো দুঁনায় গৱসে খাওৱিনিনো মৌননৈ বিখুনি বাদি।” সাববায়।

(m) Discuss four characteristics of a mentally healthy individual.

মানসিকভাবে সুস্থ এজন ব্যক্তির চারটি বৈশিষ্ট্য আলোচনা করা।

মানসিকভাবে সুস্থ একজন ব্যক্তির চারটি বৈশিষ্ট্য আলোচনা করো।

গোসোআরি গোসো সাসে সুরুনি মৌনক্ষী আত্মথাই সাবরায।

(n) Discuss the importance of statistics in education and psychology.

শিক্ষা আৰু মনোবিজ্ঞানৰ ক্ষেত্ৰে পৰিসংখ্যা বিজ্ঞানৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্বন্ধে আলোচনা কৰা।

শিক্ষা এবং মনোবিজ্ঞানেৰ ক্ষেত্ৰে পৰিসংখ্যা বিজ্ঞানৰ প্ৰয়োজনীয়তা সম্বন্ধে আলোচনা কৰো।

সোলোথাই আৰু গোসোবিগিয়াননি বেলাযাব সানসৱ্যু বিগিয়াননি গোনাথিনি সোমোন্দি সাবরায।

(o) What is frequency polygon? Draw a frequency polygon from the following distribution table : (use graph paper) 1+3=4

বাৰংবাৰতা বহুভুজ কাক বোলে ? তলত দিয়া তালিকাৰ তথ্যসমূহৰ পৰা বাৰংবাৰতা বহুভুজ অংকন কৰা : (লেখ কাগজ ব্যৱহাৰ কৰিবা)

বাৰংবাৰতা বহুভুজ কাকে বলে ? নিম্নলিখিত তালিকাৰ তথ্যসমূহ থেকে বাৰংবাৰতা বহুভুজ অংকন কৰো : (লেখ কাগজ ব্যৱহাৰ কৰবে)

গলেগলেথা আত্মান্থিবাং মাখৌ ভুড়ো ? গাহাযাব হোনায সংলাইনি খারিফোনিফ্রায গলেগলেথা আত্মান্থিবাং খারখোলু আখি : (খারখোলু বাহায)

Class Interval	Frequency
(শ্ৰেণী অন্তৰাল)	(বাৰংবাৰতা)
(শ্ৰেণী ব্যবধান)	(বাৰংবাৰতা)
(থাখো খোন্দোৱ)	(গলেগলেথা)
80 – 84	1
75 – 79	3
70 – 74	6
65 – 69	9
60 – 64	12
55 – 59	8
50 – 54	6
45 – 49	3
40 – 44	2
N = 50	

4. Answer **any four** of the following questions :

6×4=24

তলত দিয়া যিকোনো চারটি প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত যে-কোনো চারটি প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দাও :

গাহাযাব হোনায জায়গিজায়া মৌনক্ষী সোনায়নি ফিননায হো :

(a) What is environmental education? Discuss the principles of environmental education. 2+4=6

পৰিবেশ শিক্ষা কাক বোলে ? পৰিবেশ শিক্ষাৰ নীতিসমূহ আলোচনা কৰা।

পৰিবেশ শিক্ষা কাকে বলে ? পৰিবেশ শিক্ষাৰ নীতিসমূহ আলোচনা কৰো।

সোৱিথিডারি সোলোথাই মাখৌ ভুড়ো ? সোৱিথিডারি সোলোথাইনি আত্মিফোৱখৌ সাবরায।

(b) What is population education? How can the population education be imparted in educational institution? Discuss. 2+4=6

জনসংখ্যা শিক্ষা কাক বোলে ? শিক্ষানুষ্ঠানত জনসংখ্যা শিক্ষা কেনেদৰে প্ৰদান কৰিব পাৰি ? আলোচনা কৰা।

জনসংখ্যা শিক্ষা কাকে বলে ? শিক্ষাপ্রতিষ্ঠানে জনসংখ্যা শিক্ষা কীভাৱে প্ৰদান কৰা যেতে পাৰে ? আলোচনা কৰো।

সুৰু সানখো সোলোথাই মাখৌ ভুড়ো ? সোলোথাইয়াৰি ফসংথানাব সুৰু সানখো সোলোথাইখৌ মাৰোই হোনো হায়ো ? সাবরায।

(c) What is connectionism in learning? Discuss the educative value of trial and error method of learning. 2+4=6

শিক্ষণৰ সংযোগবাদ তত্ত্ব কাক বোলে ? প্ৰচেষ্টা আৰু ভুল শিক্ষণ পদ্ধতিৰ শৈক্ষিক মূল্য আলোচনা কৰা।

শিক্ষণের সংযোগবাদ তত্ত্ব কাকে বলে? প্রচেষ্টা এবং ভুল শিক্ষণ পদ্ধতির শৈক্ষিক মূল্য আলোচনা করো।

সোলোনায়নি ফোনাংজাবারি বাদ মাখৌ বুড়ো? নাজানায আরো গোরোন্থি আদৰ সোলোনায়নি সোলোঁথাইয়ারি বেসেনথি সাবরায।

- (d) Describe the meaning and process of memory. Briefly discuss four marks of good memory.

$$2+4=6$$

স্মৃতির অর্থ আৰু প্রক্ৰিয়া ব্যাখ্যা কৰা। ভাল স্মৃতিৰ চাৰিটা লক্ষণ চমুকৈ আলোচনা কৰা।

স্মৃতিৰ অর্থ এবং প্রক্ৰিয়া ব্যাখ্যা কৰো। ভালো স্মৃতিৰ চাৰিটি লক্ষণ সংক্ষেপে আলোচনা কৰো।

বিসম্বিনি ওঁধি আৰো বিখান্থিখৌ বেখেৰ। মোজাং বিসম্বিনি মোনৱৈ আখু গুসুভঁ সাবরায।

- (e) What is attention? Discuss the importance of attention and interest in education.

$$2+4=6$$

মনোযোগ কাক বোলে? শিক্ষা ক্ষেত্ৰে মনোযোগ আৰু আগ্ৰহৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

মনোযোগ কাকে বলে? শিক্ষাক্ষেত্ৰে মনোযোগ এবং আগ্ৰহেৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰো।

গোসো হোনায মাখৌ বুড়ো? সোলোঁথাইনি বিধিংআৰ গোসো হোনায আৰো গোসো দুঁনায়নি গোনাংথিখৌ সাবরায।

- (f) What is mean? Compute mean from the following distribution table by Assumed Mean method:

$$1+5=6$$

গড় কাক বোলে? অনুমিত গড় পদ্ধতিৰ সহায়ত তলত দিয়া বাৰংবাৰতা বিভাজন তালিকাৰ পৰা গড় নিৰ্ণয় কৰা :

গড় কাকে বলে? অনুমিত গড় পদ্ধতিৰ সাহায্যে নিম্নলিখিত বাৰংবাৰতা বিভাজন তালিকা থেকে গড় নিৰ্ণয় কৰো :

গেজেৰথি মাখৌ বুড়ো? হমনা লানায গেজেৰথি আদৰনি হেফাজাবাব গাহাযাব হোনায গলেগলেথা রানসারথি সংলাইনিপ্রায় গেজেৰথি দিছুন।

Class Interval	Frequency
(শ্ৰেণী অন্তৰাল)	(বাৰংবাৰতা)
(শ্ৰেণী ব্যবধান)	(বাৰংবাৰতা)
(থাখো খোন্দোৰ)	(গলেগলেথা)
65 – 69	2
60 – 64	3
55 – 59	4
50 – 54	7
45 – 49	8
40 – 44	16
35 – 39	9
30 – 34	4
25 – 29	3
20 – 24	2
15 – 19	2
N = 60	